

11. Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutulek

10.-11. mai 2012
Egmonti palee, Brüssel

Kodutus ja õigus kodule kriisi kontekstis

Kas 2012. aasta ELis annab katus pea kohal piisava kodutunde?

Toetab Euroopa Komisjon

Korraldamisel aitas Vaesuse Vastu Võitlemise Euroopa Võrgustik (EAPN)

Korralduskoht: Egmonti palee Belgia Valitsuse juures

11. Euroopa kokkutulekule saabusid rohkem kui 150 delegaati (inimesed, kellel on vahetu kogemus vaesuse ja/või kodutusega) 30 riigist, et arutada antud teemat kolme alateemana: kriisi mõju, näited praktikast ja poliitikate soovitusel. Delegaadid kohtusid esindajatega riiklikest ministeeriumitest, Euroopa Komisjonist ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteest, akadeemikute ja teadlaste hulgast ning sotsiaalsfääri MTÜdest.

Delegaatide deklaratsioon

Vaesust kogevad inimesed tegid oma esimese avalduse 11. Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutulekul ühisdeklaratsioonina kõigile ELi ametkondadele.

11. Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutuleku delegaadid näitavad ELi ametkondadele punast kaarti

Sel aastal toimub üheteistkümnendal Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutulekul.

Kuid sel aastal tunneme varasemast enam, et meid on maha jätnud need, kes kinnitavad, et seisavad meie kõrval ning töötavad meie nimel ja koos meiega.

Aina enam inimesi on kodutud ja elavad ebakindlates oludes, aina enam inimesi kaotavad oma kodu, sest nad ei suuda üüri või laenu maksta, aina enam inimesi on ilma koduta, sest neid diskrimineeritakse.

Kõikjal kasvab töötus, töötajad on aina ebakindlamad, noored ei suuda tulevikku ette kujutada.

See kõik on nii, sest liikmesriikide valitsused ja Euroopa ametkonnad ei näe oma eelarvest kaugemale.

Me tunneme, et ELi juhid on kaotanud silmist eesmärgid, mille nimel Euroopa Liit 60 aastat tagasi loodi: need eesmärgid hõlmasid õiguste austamist, üldlevinud materiaalsel ja sotsiaalsel heaolu, solidaarsust ja koostööd.

Praegu majandus- ja finantskriisi vastu võitlemiseks kasutatavad poliitikad tekitavad veelgi vaesust ja sotsiaalset tõrjutust.

Meil on õigus piisavale miinimumsissetulekule, kvaliteetsele töökohale, tõhusatele ja taskukohastele sotsiaalteenustele, veevarustusele, elektrile ja väärikale elukohale, ka tervisele.

Me pole kunagi arvanud, nagu oleksid Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutulekud kõigi probleemide lahenduseks. Kuid me teame, et need on unikaalne võimalus teha oma hääl kuuldavaks, mõjutada oma vahetu panusega poliitika kujundamist, mis on lähedalt seotud meiega, kuid millel on mõju ka kogu ühiskonnale.

Me tahame tõelist Euroopa kaasatuse strateegiat, mis sisaldab mõttekaid tegevusi nii kohalikul riiklikul kui Euroopa tasandil – tegevusi, mis suudavad saavutada ELi eesmärgid vaesuse vähendamisel. Meie kui inimesed, keda see vahetult mõjutab, tahame osaleda ettevõetavate tegevuste otsustamises ja olla kaasatud nende

tegevuste teostamise ja hindamise. Me tahame, et sellistel tegevustel oleks rahaline toetus.

Me tahame end avalikus ruumis kuuldavaks ja nähtavaks teha, seetõttu kogunevad mitmete delegatsioonide esindajad seekordselt kokkutulekult Euroopa Liidu Nõukogu hoone ette, et näidata seal Euroopa Liidu juhtidele punast kaarti ja jätta meie sõnumid.

Video: http://www.youtube.com/watch?v=ZH71bDQ8_rw&feature=youtu.be

Avaistung – sissejuhatavad märkused

Jesper BRASK FISCHER, Taani Sotsiaalministeeriumi asekaitsler meenutas delegaatidele, et ELi tasandil on vähe ühist sotsiaalsfääri seadusandlust, kuid on protsesse – avatud koordineerimisimeetod (OMC) –, mille kaudu riigid saavad omavahel teavet vahetada ning ühiste probleemide ja eesmärkide osas õppida. Samuti on uus Euroopa strateegia 2020. aastaks koostatud nii, et selles sätestatakse ELi eesmärkidenä majanduskasvu ja töökohtade loomise kõrval ka sotsiaalne kaasatus ja vaesuse vähendamine.

Kuid aastatel 2009-2010 kasvas vaesuse ohus elavate inimeste arv ELis umbes 2 miljoni inimese võrra.

Kodutuse vastu võitlemise strateegiatesse kuuluvate uute kampaaniate ja sihtmeetodite jaoks on vaja ressursse.

László ANDOR, Euroopa tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse volinik sõnutas hiljutiste valimiste sõnumiks kogu mandril, et Euroopa kurssi tuleb muuta ning et laialdased kokkuhoiumeetmed ei ole enam vastuvõetavad. Vaja on arukamat lähenemist eelarve konsolideerimisele.

EU2020 strateegia hõlmab eesmärki päästa 2020. aastaks vähemalt 20 miljonit inimest vaesusest ja sotsiaalsest tõrjutusest. Kaks aastat tagasi kritiseeriti meid, et me pole piisavalt ambitsioonikad. Nüüd öeldakse, et see eesmärk pole realistlik. Aga

see on ebarealistlik ainult juhul, kui me ei suuda taastada kasvuvõimalusi riikides, mida rekordilised töötuse määrad kõige rohkem mõjutavad.

Me peame leidma uue riikidevahelise solidaarsuse ja ka solidaarsuse riikide sees, mis on vajalike sotsiaalteenuste rahastamise eelduseks.

Euroopa Komisjonil on väga piiratud võimalused liikmesriikide sotsiaalpoliitikasse vahetult sekkuda, kuid Euroopa fondidest rahastatakse ka edaspidi püüdeid leida kodutuse põhjused ja parimad praktilised lahendused, sealhulgas ka uudsete lähenemiste hindamist. Tuleb kindlasti arutada ebaõnnestunud poliitikameetmeid, mis kuulutavad kodutud kurjategijateks, samuti tuleb uurida, kuidas ELi töö mustlaste integreerimisel ja laste vaesuse vähendamisel seostub elukoha ja kodutusega.

Kodutuse vältimiseks tuleb rohkem ära teha, sealhulgas uurida finantsregulatsiooni probleeme, mis põhjustavad süstemaatiliselt kodutust. Samuti tuleb jälgida tervishoiupoliitikate, tööhõive meetmete, toiduabi, inimõiguste, regionaalarengu ja muu sellisega seotud mõjusid. Niisuguste pingutuste toetuseks on Euroopa Komisjon teinud ettepaneku suunata vähemalt 20% kogu Euroopa Sotsiaalfondi eraldistest sotsiaalse kaasatuse teemadele.

Maggie DE BLOCK, Belgia riigisekretär vaesuse vastu võitlemise ja sotsiaalse integratsiooni alal tõi välja, et Belgias otsitakse viise struktuursete reformide saavutamiseks, mis loovad vajalikke töökohti ja kasvu, vähendades samas kulutusi.

Jätkuvate ja ühtsete poliitikate loomiseks on hädavajalik, et ametkonnad võtaksid kuulda vaesust kogevasid inimesi. Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutulekud on olulised ja peavad jätkuma ka tulevikus, senikaua kui eksisteerib vaesus.

Ka Euroopa poliitikate koordineerimine on kodutuse vastu võitlemise viis, mida toetavad Euroopa Nõukogu järeldused aastal 2010.

Dominique PION, Prantsusmaa delegaat 10. Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutulekul tõi esile, kui olulised ja rikastavad on Euroopa kokkutulekud haavatavatele vaesust kogevatele inimestele.

Samas on delegaatide poolt väljatoodud probleemidele ja pakutud soovitudele niivõrd vähe reageeritud, et aastate lõikes ei saa rääkida mingist tõelisest edasiminekust. Poliitiliste esindajate puudumine kokkutulekutelt jätab mulje austuse puudumisest.

Sellegipoolest, niisugused üritused annavad võimaluse vahetuks osaluseks ja on seega ülioluliseks viisiks teha vaesust kogevad inimesed kuuldavaks ja võimaldada ühiste sõnumite loomist. On oluline, et Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutulekuid korraldataks igal aastal, hoidmaks alal dialoogi poliitikute ja ametnikega.

Loovad esitlused – vaesust kogevate inimeste reaalne elu Euroopas

Sarnaselt eelmisele aastale paluti riiklikel delegatsioonidel taas koostada loovad esitlused, mis väljendaksid ja kujutaksid elu vaesuses. Esitlused keskendusid selleaastasele teemale kodutusest ja õigusest kodule praeguse kriisi kontekstis ning hõlmasid rollimänge, filme ja pildiseeriaid.

<http://www.eapn.eu/en/news-and-publications/news/eapn-news/11th-european-meeting-of-people-experiencing-poverty-homelessness-and-housing-rights-in-the-context-of-the-crisis>

Töötoad ja dialoogikohtumised

Delegaadid jagunesid kuueks töötoaks, et vahetada kogemusi, mõtteid ja ideid seoses kolme üldise küsimusega:

1. Millised on peamised erinevused praeguse 2012. aasta ja kriisieelse 2008. aasta vahel, vaadates kodutust ja juhtumeid, kus rikutakse õigust kodule?
2. Millised on head ja halvad tavad, mille järgi käsitletakse kodutust ja juhtumeid, kus rikutakse õigust kodule?
3. Kuidas saab luua kõige paremaid kohalikke, regionaalseid, riiklikke ja Euroopa poliitikaid, mis tegeleksid kodutusega ja juhtumitega, kus rikutakse õigust kodule?

Seejärel kogunesid töötubades osalejad kolmeks dialoogikohtumiseks Euroopa oluliste huvigruppide esindajatega, et arutada töötubade tulemusi.

Peamised sõnumid

Elamine vaesuses, kodutuses ja eluaseme leidmisel tõrjutuna

- **Vaesus ja kodutus võivad juhtuda igaühega:** vaesuse ja kodutuse põhjused võivad puudutada igaühte ja on väga mitmekesised: töö kaotusest kuni füüsiliste või vaimsete terviseprobleemideni, suhte purunemisest kuni üürileandjate ja pankade reguleerimata tegutsemise loogiliste, kuid ebaeetiliste tagajärgedeni.
- **Diskrimineerimine on suur probleem:** vaesed, ebatavalise elustiiliga või varasemate elukoha, töökoha või korrakaitse alaste probleemidega inimesed kogevad ka eluaset otsides olulisel määral nende vastu suunatud eelarvamusi ja diskrimineerimist. Eriti tugevasti diskrimineeritakse sel moel niisuguseid rühmi nagu puuetega inimesed, mustlased, sisserändajad (nii dokumentideta kui registreeritud), üksikvanemad ning vähemusrahvused.

- **Kriis on tekitanud uusi riskigruppe:** noored töötajad, eakad, kelle pensioni ja säästude väärtus väheneb ning aina enam ka keskklassi kuuluvad inimesed, kellel on probleeme laenude ja liisingute tagasimaksmisega – need on murettekitavad uued inimrühmad, kellel on oht jääda kodutuks ja saada eluaseme leidmisel tõrjutud.
- **Ametkonnad peaksid lõpetama vaeste vastu võitlemise:** liiga sageli on ametkonnad valmis pigem vaesust kogevaid inimesi ja kodutust peitma ja tõrjuma, nt. muutes avalike kohtade kasutamise kuriteoks, lõhkudes kodutute kogukondi, tõstes välja mahajäetud majades elavaid inimesi jne., selle asemel et tagada alternatiivsete lahenduste olemasolu. Inimesi ei peaks kuulutama kurjategijateks ainult seetõttu, et nad on vaesed.
- **Kodutus ja tõrjutus eluaseme leidmisel on vaesusele, sotsiaalsele tõrjutusele, töötusele, terviseprobleemidele ja muudele sellistele probleemidele nii põhjuseks kui tagajärjeks:** stabiilse elukoha puudumine vähendab inimeste võimet töökohta säilitada või tööle naasta, heas tervises püsida, oma õigusi teostada, väärikalt elada ja ühiskonnale oma panus anda. See soodustab tõrjutuse nõiaringi.
- **Sotsiaalelamispindu on kriitiliselt vähe:** paljudes piirkondades peavad ilma korraliku töökoha või piisava miinimumsissetulekuta inimesed niivõrd kaua sotsiaalelamispinda ootama, et selle saamise ajaks võivad nende probleemid seoses oma elukorralduse taastamisega olla mitmekordistunud. Sotsiaalelamispindu on vähe ja kodututel ei ole nende saamisel prioriteeti.
- **Eraüüriturg on praegu ebapiisavalt reguleeritud ja motiveeritud, et lahendust pakkuda:** kõrged üürid, eelarvamustega üürileandjad ja seadusliku kaitse puudumine tähendavad, et vaesusest ohustatud haavatavatel inimestel on sageli võimatu eraüüripindu saada või vähene kaitse halbade elamistingimuste ja väljatõstmise vastu.
- **Varjupaigad ei ole kodutusele pikaajaline lahendus:** paljud pingutused ajutisi varjupaiku luua on sisuliselt vaid võimaldanud inimestel magada mujal kui tänaval ning ei ole andnud neile toetust ega võimalust püsivale elamispinnale kolida või muid probleeme lahendada. Sellega muudetakse kodutus paljudele jäävaks seisundiks.

Vajalike lähenemiste ja lahenduste kohta

- **Elamispind on põhiõigus, mida tuleb kaitsta:** rahvusvahelised lepped, erinevate ELi ametkondade deklaratsioonid ja mõned ELi riikide põhiseadused tunnustavad õigust elamispinnale. Selle põhiõiguse elluviimiseks kõrvuti teiste samaväärsete õigustega, näiteks õigusega tervisele ja haridusele, tuleb nii ELi kui liikmesriikide tasandil rohkem ära teha.
- **Elamispinna prioriteetsus on lähenemine, mida tasub arendada:** paljude kodutute jaoks on parem ja kulusäästlikum leida kõigepealt elamispind ja lahendada seejärel muid probleeme, selle asemel et püüda ebakindlates oludes või ajutise elukoha pinnal muid probleeme lahendada. Samas ei tohiks elamispinna prioriteetsuse lähenemist kasutada hädaabi- ja muude vajalike teenuste lammutamiseks või inimeste sundimiseks nende vajadustega sobimatutele elamispindadele.

- **Kodutus ja tõrjutus eluaseme leidmisel on keerukas nähtus, mis vajab integreeritud lahendusi:** elamispinna prioriteetsus ei tähenda ainult eluaset. Vaja on ka sihipärast toetust haavatavate ja kodutute inimeste tervise, hariduse, sotsiaalküsimuste, tööhõive ja miinimumsissetuleku vajadustega tegelemisele.
- **Tuleb lõpetada häbitu tühjade elumajade hoidmine, mis võiksid majutada miljoneid inimesi:** veidi poliitilist tahet võimaldaks lõpetada olukorra, kus spekulatsioonid kinnisvara-arendajad hoiavad suure osa hoonetest tühjana, samas kui teistel kodanikel pole kuskil elada. Tühjade hoonete maksukoormuse tõstmine tooks ka lisaraha sotsiaalsfääri investeringuteks.
- **Teenused peavad koonduma kodutute inimeste juurde:** tervishoiu-, elamispinna-, tööhõive- jm. teenuste osutamine on seotud keeruka bürokraatiaga ning see on veel üks probleem, millega eluaseme leidmisel tõrjutud või sellise tõrjutuse ohus olevad inimesed kokku puutuvad ja mis ei tohi enam jätkuda. Vaja on kohti, kus kodutud saaksid kõigile oma keerukatele vajadustele lahendusi leida.
- **Eluaseme leidmisel tõrjutud või sellise tõrjutuse ohus olevad inimesed peavad olema kaasatud nende igapäevaelu puudutavate otsuste tegemisse:** eneseväärikuse tõstmiseks ja edukate tulemuste soodustamiseks on hädavajalik toetada inimesi, et nad saaksid oma olukorra parandamiseks mõeldud kavade ja poliitikate määratlemisse reaalse panuse anda.
- **Eluaseme ja kodutute strateegiad:** eluaseme ja kodutute integreeritud strateegiaid on vaja edasi arendada, sest need on juba edukaks osutunud ja seda tuleb teha nii regionaalsel, riiklikul kui ELi tasandil. Vaesust ja kodutust kogevad inimesed tuleb selliste strateegiatega arendamisse ja elluviimise kaasata.

Delegaatide keskseks sõnumiks oli, et neil on küllalt saanud meetmetest, mis on suunatud majanduskriisi vastu võitlemisele, kuid tekitavad ainult veelgi enam vaesust ja sotsiaalset tõrjutust.

On tulnud aeg luua ELis reaalsed kodutuse ja kaasatuse strateegiad ning seda mitte ainult paberil, vaid ka mõttekate tegevustega toetatult.

On vaja paremat andmete kogumist ja paremat arusaama kodutuse ja eluaseme leidmisel tõrjutuse ohus elavate inimeste tegelikust elust. Euroopa struktuurifonde tuleks kasutada vaesuse ja kodutuse vähendamise strateegiliseks toetuseks.

Lõppistung – lõpumärkused

Joan BURTON, liri sotsiaalkaitse minister andis selgesti mõista, et sekkumiste ühiseks teemaks on olnud vajadus kaitsta inimese kui isiksuse eneseväärikust.

Paljud praegustest otsustajatest võivad kergesti unustada selle elu, mida nad võib-olla alguses ka ise kogesid. Peame jätkuvalt innustama ja arendama struktureeritud partnerlusi otsustajate ja vaesust kogevate inimeste vahel, et meie sotsiaalpoliitika oleksid asjakohased.

Lahendused peavad läbima vaesuse ja eluaseme leidmisel tõrjutusega seotud poliitikate kõiki valdkondi ja tahke. Traditsioonilistest sotsiaalse kaasatuse ja kaitse teemadest väljapoole jäävatel poliitikal on siin kriitiline roll.

Oma eesistumise jooksul (2013. aasta jaanuarist juunini) edendab Iirimaa aktiivselt Euroopa vaesuse alase eesmärgi saavutamist ja rõhutab üle-Euroopalise lähenemise tähtsust vaesuse kaotamiseks kõigis liikmesriikides. Eesistujamaa seab endiselt prioriteediks parandada haavatavate rühmade positsiooni, nende hulgas lapsed, üksikvanemad, puuetega inimesed ja töötava liikmeta majapidamised. Iirimaa seab eesmärgiks tõstatada kodutuse ja eluaseme leidmisel tõrjutuse küsimus oma eesistumise jooksul Euroopa Nõukogu kohtumisel ning organiseerib 12. Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutuleku.

Lauris Beets, Sotsiaalkaitse Komitee esimees tunnistas, et ELis on praegu ilmselgelt keerulised ajad ja tulevik ei ole roosiline.

SPC seire tulemused kinnitavad, et majanduslangus on viinud ELi eemale oma eesmärgist vähendada 2020. aastaks vaesust – vaesuse ja sotsiaalse kaasatuse indikaatorid näitavad, et liigume vales suunas. Rohkem inimesi on vaesusest või tõrjutusest ohustatud, kuid ka riskigrupi siseselt on rohkem inimesi sissetulekute jaotuse põhjas. Ligipääs esmatähtsatele tervishoiu- ja sotsiaalteenustele on halvenenud ja aina rohkem hoolekandevajadusi jäävad rahuldamata.

Sotsiaalkaitse Komitee (SPC) edendab sotsiaalkaitse poliitikate alast koostööd liikmesriikide vahel ja ka Euroopa Komisjoniga. Selles kontekstis on pikaajalise töötuse vähendamiseks vaja head kombinatsiooni motiveerimisest ja võimaluste pakkumisest. Samas ei piisa ainult töötusega tegelemisest.

Praegune majandus- ja finantskriis on selgelt esile toonud sotsiaalteenuste põhjaneva rolli. Ka sissetulekutoetuse piisaval tasemel hoidmine on tõhus kaitse halbade elutingimuste ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, vähendades kriisi kõige hullemaid mõjusid.

Tähelepanu tuleb pöörata eelarve konsolideerimise meetmete kvaliteedile. Need meetmed peavad vastama kõigi põlvkondade sotsiaalsetele vajadustele ja säilitama sotsiaalkaitse võime leevendada majandusšokkide mõju nii lühi- kui pikaajalises perspektiivis. Sotsiaalkaitse kuulutuste kontrollimine pole ainus eeldus kasvaks – lõppude lõpuks polnud praeguse kriisi põhjuseks sotsiaalkaitse kulutused.

SPC seadis juba varem kodutuse ja eluaseme leidmisel tõrjutuse 2010. aasta sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse ühisaruande peamiseks teemaks. Seejuures oli üheks põhisõnumiks integreeritud strateegiate ning püsivate ja keskkondikult jätkusuutlike ühiskondade ehitamise tähtsus. Edasi arutab Sotsiaalkaitse Komitee, kuidas avatud koordineerimise meetodiga saab kõige paremini neile küsimustele tähelepanu tõmmata. Käesoleva kokkutuleku arutelud annavad sellesse samuti oma panuse ja toovad järgmise vaesust kogevate inimeste konverentsi ajaks loodetavasti kaasa ka konkreetseid edusamme.

Ludo HOREMANS, Vaesuse Vastu Võitlemise Euroopa Võrgustiku (EAPN) president

2010. aastal, mis oli Euroopa vaesuse vastase võitluse aasta, hindas EAPN varasema viie aasta kokkutulekul esitatud soovitude tulemusi ja leidis, et saavutatud oli oodatust tunduvalt vähem.

Paljud delegaadid on avaldanud kasvavat pahameelt selle üle, kui vähe on nende soovitude alusel tehtud. Delegaatide sõnumiks on rahulolematuse poliitika suhtes, mis on suunatud kriisist väljumisele vaid kokkuhoidumete kaudu, sest need mõjutavad tavainimesi ja vaesust kogevaid inimesi, kellel ei ole kriisi tekkimises mingit süüd ning jäätavad tegelikud süüdlased peaaegu puutumata.

Oli meeldiv näha dialoogikohtumistel delegaatidega nii paljusid Euroopa Komisjoni ametnikke ning selle tulemusena tundus dialoog Euroopa juhatusega tugevnevat. Samas on oluline mitte jääda kõiges Euroopa Komisjoni peale lootma. Otsuseid teevad peamiselt riiklikud ministrid ja seetõttu on tähtis, et seekordse Euroopa kokkutuleku soovitusel jõuaksid ka nendeni.

Kuigi eluase on hädavajalik, on veelgi olulisem, et inimesel oleks kodu ja ta saaks elada väärikalt. Kodutute inimeste paljude vajaduste rahuldamiseks on vaja kõikehõlmavaid lähenemisi, mis tagavad tugevad ja jätkusuutlikud sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Alati, kui otsitakse lahendusi, on oluline kuulata ka inimesi, kes kõnealuste probleemidega kokku puutuvad ning teha seda mitte ainult juhukorras, vaid struktuurselt.

On hea meel, et lirimaa korraldab eesistujana järgmisel aastal 12. Euroopa vaesust kogevate inimeste kokkutuleku, kuid see töö ei lõpe uksest väljumisega. Meil on vaja järeltegevusi ja me peame kaasama vaesust kogevaid inimesi pidevasse lahenduste leidmise protsessi. Samuti tuleb mõelda, kas peaksime meie Euroopa kokkutulekute päevakavasse rohkem „tegusid“ lülitama.

Ja lõpuks on väga oluline toetada Euroopa Komisjoni ettepanekut suunata 20% Euroopa Sotsiaalfondi eraldistest sotsiaalse kaasatuse meetmetele. EAPN korraldab

kampaania, et edastada see sõnum kõigile meie riigipeadele ja valitsustele. EL suudab kriisile lahenduse leida vaid sellise sotsiaalse investeeringu toel.

Freek Spinnewijn, Euroopa koduta jäänud inimestega tegelevate organisatsioonide föderatsiooni (FEANTSA) direktor

Me teame, et kodutus ja tõrjutus eluaseme leidmisel on suur probleem. Kuigi meil ei ole konkreetset arvu, teame, et sellega puutuvad kokku mitu miljonit kodutute teenuseid kasutavat inimest.

Siin tuleks kindlasti arvestada seekordsel kokkutulekul esitatud soovitusi. Nagu volinik märkis, on mõned riigid seadnud kodutuse oma riiklikes reformiprogrammides sotsiaalpoliitika prioriteediks. See näitab selgelt, et liikmesriigid näeksid kodututega tegelemisel meelsasti rohkem ELi poolset toetust.

Ka varem on rõhutatud, et ELil peaks olema kodutuse vastases võitluses tugev roll. Seda on märgitud Euroopa Parlamendi otsuses, Euroopa Nõukogu 2010. aasta sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse ühisaruandes, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee aruannetes ning 2010. aastal ELi Belgia eesistumisel korraldatud Euroopa kodutuse teemalise konsensuskonverentsi tulemustes. ELi niisuguse tegutsemise vajadust tunnustatakse praktiliselt ühehäälselt. Nüüd ongi aeg tegutsema hakata.

Lisa 1 – kõrvalüritused

Kõiki delegaate kutsuti osalema konverentsi ühel või mõlemal kõrvalüritusel, mis toimusid 2012. a. 11. mai pärastlõunal. Seal arutatud teemadest annavad ülevaate alljärgnevad lühikirjeldused.

Kõrvalüritus nr. 1

- Korraldajad: EUH (Euroopa Kodutute Ühendus) ja HOPE (Kodutud Inimesed Euroopa Vaksalites)

Esitleti organisatsioone EUH ja HOPE. EUH on kodutust kogevate inimeste mitteametlik võrgustik, mida korraldavad liikmesorganisatsioonid viiest EL riigist: Saksamaal Armutsnetzwerk, Ungaris Á Varos Mindenkié, Prantsusmaal Comité Des Sans Logis, Madalmaades Daklozen Aktie Komitee ja Belgias Front Commun SDF. HOPE on mitmerahvuseline projekt parandamaks ELi vaksalites elavate kodutute inimeste eluolu ja kaasamist. Projekti partnerite hulgas on raudteefirmad sellistest riikidest nagu Luxembourg, Hispaania, Itaalia, Saksamaa, Belgia, Poola ja Prantsusmaa.

Kõrvalürituse peakõne pealkirjaga „*Kodutud surve all: heakorrastamine, kesklinna uuendamine ja valikuline õigus linnale*“ pidas Maarten Loopmans Leuveni Katoliku Ülikoolist. Ta väitis, et heakorrastamise tulemusena määrab avaliku ruumi kasutuse selle turuväärtus. See on toonud kaasa poliitikat, mis erastavad avalikku ruumi ja keelustavad kodutute seal viibimise. See ohustab inimeste õigust linnale ja linna ühiselt kasutamise põhimõtet, eelkõige tõrjutute jaoks.

Järgnenud arutelu osalejad nõustusid üldjoontes, et üldiseks prioriteediks jääb korraliku eluaseme tagamine ja vaesuse vastane võitlus, kuid ka õigus avalikule ruumile on tähtis ja seda ei tohiks kellelki ära võtta. Leiti, et korduvate kohalike teemade ja lähenemistega – sealhulgas kodutute inimeste kurjategijateks kuulutamise – tuleb nii kohalikul, riiklikul kui Euroopa tasandil ühiselt tegeleda.

Kõrvalüritus nr. 2

- Korraldajad: La Strada ja BRAVVO

LA STRADA <http://www.lstb.be/> on Brüsseli linna komitee Commission Communautaire Commune regionaalne kampaania. See asutati 2008. aastal eesmärgiga tagada parem ülevaade ja arusaam kodutute olukorrast linnas ja olla selles sfääris tegutsevatele organisatsioonidele tugikeskuseks. La Strada kogub kodututelt, varjupaikadelt ja sotsiaaltöötajatelt andmeid ja isiklike kogemusi. Samuti uurivad nad, millised poliitika ja teenuste eluviimise viisid toimivad ja millised mitte, luues koha vastavate huvigruppide vaheliseks aruteluks. Oma uuringutes pööravad nad erilist tähelepanu sellele, mis toimub talvel, mil tavaliselt rakendub viimase minuti hädareaktsioon olukorrale, mida oleks saanud ette planeerida. Nad on püüdnud selle teenuse osutamist internetipõhise platvormi kaudu paremini koordineerida.

BRAVVO <http://www.bravvo.be/> on Brüsseli linnavalitsuse kohaliku tasandi kampaania, mis sai alguse keskendumisest noortele, kes veetsid aega avalikes kohtades, selle asemel et osaleda hariduse omandamises või tööhõives.

Sedamööda aga, kuidas kodutute hulk Brüsseli tänavatel on viimase aastatega kasvanud, on ka BRAVVO töö liikunud laiematele gruppidele ja kodutute „kogukondadele“. See organisatsioon teeb välitööd, minnes kodutute juurde, et arutada nendega nende olukorda, raskusi, pingeid ja konflikte ning püüda aidata neil lahendusi leida.

Kõrvalürituse arutelu käigus võrreldi mõningaid kodutuse levinud põhjuseid ning avalikkuse ja ametkondade suhtumist kodututesse ja nende poolsesse avaliku ruumi kasutusse. Leiti, et kuigi kodutuse kohta ei saada kunagi ideaalseid andmeid ja iga juhtum on omaette oluline, isegi kui tegemist on vaid ühe inimesega, saab andmete abil ametkondadele muutuste vajalikkust põhjendada. Arutati, kuidas osutada konkreetseid teenuseid ilma kodutuid inimesi „getodesse“ eraldamata.

Lisa 2 – osalejate nimekiri

Austria	
SCHUTTE Michael	Straßenzeitung Augustin
GANGLE Silvia	Amsel
TIGGES Axel	Personal Assistant Vera Hinterdorfer
HINTERDORFER Vera	BAKU – Begleitung aller Krisensituationen
GEIGER Carina	Personal Assistant Irmgard Kampass
KAMPASS Irmgard	Sichtbar-Werden
LEHNER Waltraud	MindestVerUnsicherung
Belgium	
VANDERMEERSCHEN Elke	BAPN
MEIRSCHAERT Véronique	BAPN
AUSLOOS Daniel	BAPN
LANGLOIS Dominique	BAPN
BAERT Geneviève	BAPN
Bulgaria	
NIKOLOV Aleksandar	EAPN Bulgaria
TODOROV Aleksandar	EAPN Bulgaria
STAMBOLUSKII i Borislav	EAPN Bulgaria
NIKOLOV Ivan	EAPN Bulgaria
ASIPOV Sabri	EAPN Bulgaria
Croatia	
SVAGUSA Vesna	Centre for social policy initiatives
CZ Rep	
MROZEK Stanislav	Slezská Diakonie
FURAK Milan	Caritas Ostrava
LEWINSKI David	Slezská Diakonie
ORAWSKI Robert	Slezská Diakonie
PLSKOVA Jana	Salvation Army
Cyprus	
KAZANTZIS Ninetta	EAPN Cyprus
STAVROU Georgios	EKYSY
KYRIAKOS Odysseos	EAPN Cyprus
APOSTOLIDOU Efrosini	Cyprus Greens Woman Movement
Denmark	
BAY-PETERSEN Sofie	SAND
Ernstsen Per	SAND
BERTELSEN Martin	SAND
ANDERSEN Leif	SAND
SCHEIL Eva Pia	SAND

Estonia	
KAHJU Laura	EAPN Eesti MTU
ELBING Andrus	EAPN Eesti MTU
TOPAASIA Ervin	Nõmme Child Welfare
TURSMAN Tiina	Omastehoolajate MTÜ
Finland	
VAISANEN Veikko	Settlement Kalliola
TOIVONEN Matias	VVA ry
KAHARA Pertti	Settlement Kaliola
VARSAMAKI Timo	KRIS
NIEMELAINEN Ulla Mari	S-asunnot oy
France	
COLLINET Geneviève	FNARS
BERTHON Francis	Entraide ouvrière
DEPLANQUE Richard	Fondation Armée du Salut
FRISCOURT Fabrice	Armée du Salut
PION Dominique	Impact
SZYMANSKI Catherine	Secours Catholique
Germany	
BIEHN Erika	VAMV
NIEDERLAND Karin	Straßenfeger
HENRICH Diana	Netzwerk Friesenkraft
MULLER Jörg	
PLIETZSCH Sven	AWO
FRANKE Werner	
Greece	
VARDARAMATOU Konstantina	EAPN Greece
ATHANASSOULAS Thanaddid	EAPN Greece
KESOVA Larisa	EAPN Greece
Hungary	
MESTER Attila	HAPN
SZIGETI Adrienn	The City is for All
DUKA Andrea AM	HAPN
SZARVAK Eva M	HAPN
SZABONE JUHASZ Sara Z	HAPN
Iceland	
GUDJONSDOTTIR Asta	Sjalfsbjorg
GUNNARSDOTTIR-Gigja Tinna	Bot
KRISTINSSON Guðmundur Ingi	Bot
OLAFSDOTTIR Laufey	Single Parents Association
Ireland	
LYNCH Kay	EAPN Ireland
BRADY Deborah	One Family
MACKEY Michael	SIMON Galway
O'GORMAN Mickael	SIMON Galway

WARD Maureen	Irish Traveller Movement
Italy	
MELE Carlo	EAPN Italy
SOFIA Giuseppe	EAPN Italy
EMILIO Sabrina	EAPN Italy
BATTAGLIA Giuseppe	EAPN Italy
GRGA Mirko	EAPN Italy
RUFINO Francesca	EAPN Italy
RICCIARDI Luigi	EAPN Italy
Lithuania	
BARANAUSKAITE Vaida	Baltic Foundation
LAUKEVICIENE Gemma	Red Cross
GRISKEVICIENE Lolita	GELVONAI COMMUNITY
TALANDIS Zanas	SOCIAL PROJECTS "MANO GURU"
Luxemburg	
SCHULLER Anne-Marie	EAPN Luxemburg
Macedonia	
TERZIEVA Pavlovska Meri	MAPP
STOJANOVSKI i Mite	MAPP
PANOV Ico	MAPP
Malta	
GRIMA Francis Saviour	
GARRETT Antonia S.	Millenium Chappel Foundation
BRINCAT Johanna	Millenium Chappel Foundation
TODD DIMECH Joseph	Millenium Chappel Foundation
Netherland	
SMEEKES Alida	EAPN NL
NIELAND Marianne	EAPN NL
VAN DER VOORT Petra	
Svanishvili Davit	EAPN NL
Pavliashvili inga	EAPN NL
Norway	
HASSAN Jamila	Din Fremtid
KASHALE Honoratte Muhanzi	BIBI AMKA
MATHISEN Berit	Stiftelsen Selvhjelpens Hus
ENGEN Johanna	EAPN Norway
MOSTAFA Mostafa Kuku	Din Fremtid
Poland	
WYGNANSKA Julia	Foundation for Social Innovation and Research "Shipyard"
PALACZ Natalia	Apteka Sztuki Gallery
WRONSKA Barbara	Otwarte Drzwi Association
CZARNEKA Alina	The "Otwarte Drzwi" Association
SOSNOWSKI Z.P.	Kamilians Mission of Social Assistance
SUSZWEDYK Dariusz	Cammilian's Mission of Social Assistance

Portugal	
VICENTE Maria José	EAPN Portugal
PEREIRA Ana	EAPN Portugal
JAIME Filipe	EAPN Portugal
MENESES Antonio	EAPN Portugal
SEABRA Joao	EAPN Portugal
Serbia	
ZARKOVIC Branislava	Housing Centre
Slovakia	
GALOVICOVA Anna	SAPN
MALEK Ivan	SAPN
ONSASNIKOVA Dana	SAPN
SUCHA Renata	SAPN
Slovenia	
NOUHOUM Ibrahim	Zavod RiSi
CASL Primoz	Zavod RiSi
MAJER Petra	Zavod RiSi
PETRIC Zan	Zavod RiSi
Spain	
SALGADO VANELLA Fr.	Fundacion Atenea
AGUIRAN Maria	Red Aragonese
BANON Pedro	Solidarios para el Desarrollo
FERNANDEZ Ruben	Cocemfe
SANTANA Gladis	Fundacio Dexalles
Sweden	
ANDERSSON Asa	Verdandi
JOHANSSON Eva	Verdandi
JONSSON Käthe	Verdandi
Nordqvist Lena	Insolvens
PERSON Lisabeth	Insolvens
UK	
McCausland Fiona	EAPN UK
Mc MAHON Marisa	EAPN UK
Mc Manus Angela	EAPN UK
BRADY Sean	EAPN UK
SOBOR Aleksandra	EAPN UK
PODRIMAJ Lumturi	EAPN UK
Chair	
BRASK FISHER Jesper	Deputy Permanent secretary Ministry of Social Affairs, Denmark
Speakers	
ANDOR Lászlo	EU Commissioner for Employment, Social Affairs and Inclusion
BURTON Joan	Minister for Social Protection, Ireland
BEETS Lauris	Chair of the Social Protection Committee
DE BLOCK Maggie	Belgian State Secretary for Social Integration and Combating Poverty
PION Dominique	Delegate from the 10th EU Meeting

HOREMANS Ludo	EAPN President
MUNSLOW Anthony Neil	Eurocities - Groupe Homelessness
MOLAS Jean-François	BAPSA Paris France
ROUMET Claire	CECODHAS Housing Europe
SPINNEWIJN Freek	Feantsa
LE BARS Sylvie	Solidarités actives - France
Danish Ministry	
HAEKKERUP Karen	Minister for Social Affairs
NYEGAARD JEPSEN A.L.	Personal Secretary
WINTHER Eva E	Head of Section
VIZARD Dorte B	Head of Department
MUNK Kirsten	
Irish Ministry	
BURTON Joan	Minister for Social Protection
KELLY Paul	Assistant Principal Officer, Social Inclusion Division, Department of Social Protection
BROPHY Edward	Advisor to the Minister for Social protection
O'CONNELL Karen	Parliamentary Advisor, Department of Social Protection
CRAWFORD Jacinta	Private Secretary to the Minister for Social Protection
KEANE Sharon	Social Inclusion Division, Department of Social Protection
O'SULLIVAN Maeve	Social Inclusion Division, Department of Social Protection
Belgian State Secretariat	
DE BLOCK Maggie	Belgian State Secretary for Social Integration and Combating Poverty
LAURENT Dominique	Head of Cabinet
VAN GEERTSOM Julien	SPP Social Integration, Director
VERSCHOOTEN Cedric	Belgian State Secretariat for Social Integration and Combating Poverty
EU Commission	
FRANSEN Lieve	Director for Social Policy and Europe 2020
TOLEDANO LAREDO Emma	Empl D2 Head of Unit
PARASKEVAS Marie-Anne	Empl F1, Principal administrator
CULTRERA Concetta	Empl D2 Deputy Head of Unit
DEGRAND-GUILLAUD Anne	Empl D1, Team leader, Policy Officer
DENCH Kevin	Empl D2, policy analyst
IRONSIDE Sarah	Empl D1 Interinstitutional affairs assistant
TOTH Gabor	Empl E1, Policy officer
SASU Ionut	Empl D4 Policy officer
VANYOLOS Istvan	Empl D2 Policy analyst
ANDREI Corneli	Empl D2 Policy analyst
MOLSON Eric	Empl D2 Financial assistant
MESZARO Andrea	Empl D2 Policy analyst
HOLTHUIS Egbert	Empl D1 Head of Unit
ENGSTED MAQUET Isabelle	Empl A2 Deputy Head of Unit
HAAPAKKA Merja	DG REGIO C2 Policy officer
OPLAND Oyvind	Empl D1 Policy Analyst
SAINT DENIS Antoine	Empl D4 Policy officer

HUSZ Dora	Empl D2 Policy officer
OP DE BEKE Julisu	Empl D2 Policy officer
FAZI Elodie	Empl D2 Policy analyst
STOYANOVA Galya	Trainee
KETTERER Hanna Maria	Trainee
WOLF Wlaler	Empl D2 Policy Analyst
SPC / EMCO	
BEETS Lauris	Chair of the Social Protection Committee
RABAU Muriel	SPF Social Security Belgium
FOUDRIERE Pascal	Min. Solidarité & Cohésion sociale - France
GERSTMANN Kati	Federal Ministry of Labour, Social Affairs and Consumer Protection, Austria (BMASK)
SIRLINGER Gerald	Magistratsabteilung 24 Gesundheits- und Sozialplanung
CIERNA Maria	Permanent Representation of the Slovak Republic to the EU
BOHAN John	Ministry for Social Protection, Ireland
Academic Community	
MARLIER Eric	
NGO's	
COTTINJI Jean Yves	Comité des Sans logis - EUH France
PEETERS Jean	Front Commun SDF - Belgium - EUH
SCHNEIDER Jürgen	EUH Germany
WILLEMSE Paul	Front commun SDF - NL - EUH
HARTUNG Brigitte	HOPE Germany
BURGERLING Ely	HOPE NL
RAZVAN Marin	HOPE Romania
PAARDEKOPER Edo	HOPE NI
DUPRES Aurelie	EU Network of Social Integration enterprises
CLARK-FOULQUIER Clotilde	Eurodiaconia
EU Progress Social Inclusion NGO's	
BANAS Pauline	Mental Health Europe
GREENE Caroline	Eurocities
GANZERLA Silvia	Eurocities
MARTINSSON Sofia	Eurocities
EESC	
COULON Pierre Jean	Comité Economique & social
LUCAN Eugène	Comité économique & social
Facilitators	
CALVANELLI Laura	Caritas Italy
GORIS Josee	PPS Social Integration - Belgium
HERMANS Marja	Welzijnszorg - Brussels
GINNELL Paul	EAPN Ireland
STRIANO Mauro	Feantsa
VERECKEN Léopold	
MARTON IZABELLA	EAPN Hungary
LEVOY Michele	PICUM

CARON Vincent	EAPN
MARGUERY Olivier	Armée du Salut
CESARINI SFORZA	EAPN Italy
BACKES Stephan	EAPN Belgium
Moderators Dialogue	
MARGUERY Olivier	Armée du Salut
BACKES Stephan	EAPN Belgium
GORIS Josée	PPS Social Integration - Belgium
HERMANS Marja	Welzijnszorg - Brussels
STRIANO Mauro	Feantsa
HOREMANS Ludo	EAPN President
Organising Committee	
FARRELL Fintan	EAPN, Director
Coordinator	
GERONDAL Micheline	EAPN
Rapporteur	
Edward THORPE	Thorpe European Services
EAPN Team	
DAHMEN Sigrid	EAPN
FLEMAL Coralie	EAPN
LEE Rebecca	EAPN
GONZALEZ Leticia	EAPN